

Välkomna till
Rikskonferens för familjedaghem

Leka – lära – lyfta med avstamp i läroplanen

26–27 april 2012 • Elite Hotel Marina Tower i Stockholm

RIKSKONFERENS FÖR FAMILJEDAGHEM

Konferensen är en unik mötesplats för dagbarnvårdare med chefer i verksamheter runt hela landet, kommunala som enskilt drivna. I år ligger fokus på förskolans läroplan som en möjlighet till utveckling av familjedaghemmen in i framtiden med pedagogisk omsorg.

Med årets upplägg kan ni välja mellan sex olika seminarier som erbjuder praktik och teori kring lek och lär med matematik och naturvetenskap, pedagogisk dokumentation och språkutveckling. Samtliga föreläsare utgår ifrån de unika förutsättningar som råder i er verksamhet där vardagspedagogik förenas med intentionerna i förskolans läroplan.

VÄL MÖTT!

önskar Eva Selin och Fortbildning ab

PROGRAM

Torsdagen den 26 april 2012

- 09:00 – 09:45** Kaffe med smörgås för de som önskar
- 09:45 – 10:00** Inledning med Eva Selin, Fortbildning ab
- 10:00 – 12:00** Gemensam föreläsning med paus:
Läroplan med möjligheter Anna-Karin Söderström
- 12:00 – 13:00** Lunch
- 13:00 – 16:30** Valbara seminarier med flexibel kaffepaus:
1A *Mål och kvalitet i familjedaghem*
Anna-Karin Söderström och Pia Bäckman
1B *Matematik med de minsta* Sten Rydh
1C *Upptäck, utforska, utmana* Sofi Jonsevall

Fredagen den 27 april 2012

- 09:00 – 12:00** Gemensam föreläsning med paus:
"Jag blir den du säger att jag är" Gunlög Rosén
- 12:00 – 13:00** Lunch
- 13:00 – 16:00** Valbara seminarier med flexibel kaffepaus:
2A *Små barn berättar med kameran*
Malene Karlsson
2B *Att leka sig in i språket och språka sig in i leken* Barbro Bruce
2C *Vad håller barnen på med när de håller på?*
Ulrika Dahl

TORSDAG 26 APRIL

Läroplanen för förskolan har alltid varit vägledande för verksamheten i familjedaghem. Välkomna till en dag som i teori och vardagspraktik bidrar till förståelse för hur den reviderade Lpfö98/10 kan ge utveckling och styrka i pedagogisk omsorg.

GEMENSAM FÖRELÄSNING 10.00–12.00

Läroplan med möjligheter

Den reviderade läroplanen för förskolan ger också familjedaghem inom pedagogisk omsorg nya möjligheter. Också pedagogisk omsorg styrs av skollagen medan läroplanen är rådgivande. Att förstå uppdraget, engagera sig för barnens dagliga välbefinnande och trygga utveckling är grundbulten i familjedaghemmens verksamhet och en förutsättning för utveckling. Genom att förstå intentionerna i läroplanen kan dagbarnvårdare utveckla kvaliteten i sin verksamhet till glädje för barn, föräldrar och den egna yrkesstoltheten.

Anna-Karin Söderström har arbetat som förskollärare och förskolechef i Stockholm. Numera driver hon egen konsultverksamhet och leder utbildningar för pedagoger inom förskola med familjedaghem och skolor över hela landet. Tillsammans med Gunilla Niss har hon bland annat gett ut boken *Små barn i förskolan – den viktiga vardagen och läroplanen*. På uppdrag av Skolverket arbetar hon nu med att ta fram stödmaterial som kan vara till hjälp för förskolechefer vid implementeringen av den förtydligade läroplanen.

VALBARA SEMINARIER 13.00–16.30

1A

Mål och kvalitet i familjedaghem

Med utgångspunkt i läroplanen arbetar vi i denna workshop med att ta fram en beskrivning av målen för familjedaghemmens verksamhet. Vi funderar över vad vi vill att barnen ska uppleva och utveckla i vår verksamhet med koppling till vad läroplanen säger. Vi diskuterar också vad begreppet kvalitet i pedagogisk omsorg betyder och innebär genom att fråga oss vad verksamheten ska innehålla. Vad ska vi göra för att stödja barnens utveckling och hur ska vi vara i mötet med våra dagbarn?

Vi undersöker hur förskolans läroplan kan vara ett stöd i arbetet med att utveckla och behålla kvaliteten i det egna familjedaghemmet. Tillsammans tar vi fram en beskrivning av vad som krävs för en vardagspedagogik med hög kvalitet

Anna-Karin Söderström som hållit i förmiddagens föreläsning leder eftermiddagens workshop. Med hjälp av praktiska exempel, diskussioner och konkret arbete tas gemensamma målbilder fram som varje deltagare kan ha glädje och nytta av i sin vardag.

Pia Bäckman är enhetschef för pedagogisk omsorg i Borlänge Kommun. Hon har bland annat tagit fram *Kvalitetshandboken* för Borlänges dagbarnvårdare som nu är i full färd med att implementera den reviderade läroplanen i familjedaghemmens verksamhet.

1B

Matematik med de minsta

Små barn har med sig matematik från födseln och tar från tidig ålder in matematiska begrepp utan att vi vuxna är medvetna om det. Med de minsta kan vi upptäcka allt det som matte egentligen är: färg, form, musik, dans, tänkande, språk, samtal, diskussion, glädje, matlagning, mönster, begrepp, samband, lek och spel i vår vanliga vardag. I denna workshop får vi prova på lekfulla övningar och ta del av material som för alltid kommer att förändra vår inställning till matematik.

Sten Rydh är utbildad inom bland annat matematik, musik och teologi. Han har erfarenhet av undervisning och pedagogik inom flera områden och har mött många dagbarnvårdare genom åren. Han har varit verksam som lärarutbildare vid Karlstads universitet och driver sedan 15 år en matematikskola för barn, ungdomar, lärare och föräldrar.

1C

Upptäck, utforska, utmana

Varför ser en visp ut som den gör, hur kommer maten till affären och vart tar bajset vägen när du spolat? Barns vardag i familjedaghem rymmer mängder av spännande frågor som kan bli inledningen till ett lekfullt utforskande av naturvetenskap och teknik. Denna workshop bjuder på flera praktiska övningar, en hel del kluriga funderingar och många aha-upplevelser som ger nya perspektiv. Inte minst på all vardaglig teknik som omger oss och det naturvetenskapliga sammanhang vi alla är en del av.

Sofi Jonsevall är utbildad gymnasielärare i fysik men arbetar nu främst i förskola. Hennes föreläsning på förra årets konferens för familjedaghem var mycket uppskattad. Nu finns möjlighet till nya funderingar med fördjupning.

FREDAG 27 APRIL

Den barnsyn som präglar läroplanen handlar om respekt, delaktighet och en tro på barns inneboende förmågor. Välkomna till en dag där vi nyfiket bemöter barns initiativ och intressen för trygghet, självkänsla och framtidstro.

GEMENSAM FÖRELÄSNING 09.00–12.00

"Jag blir den du säger att jag är"

Hur vi ser på barnen i vår verksamhet, hur vi bemöter deras tankar, initiativ och intressen har stor betydelse för barns möjligheter att utvecklas som individer. Att känna sig delaktig, behövd och sedd handlar i grunden om att bygga ett demokratiskt samhälle. Den delaktigheten börjar med barnen i vår verksamhet. Men hur lyssnar vi med verklig empati och bekräftelse så att barnens tankar gör skillnad? Hur kommer vi ifrån vardagstjätet och vågar bejaka olikhet hos barnen och oss själva? Hur hjälper vi barnen att ta vara på den där fantastiska känslan av att vara någon att räkna med, någon som "kan själv"? I sökandet efter svaren på dessa frågor bjuder föreläsningen på drama, stå-upp-inslag, övningar och samtal i små och stora grupper. **Gunlög Rosén** är komiker, kulturarbetare och utbildare. Sedan 1996 har hon i egen regi uppträtt med föreställningar och föreläsningar i mängder av olika sammanhang. Ofta handlar hennes framträdanden om konsten att vara människa och våga låta sig påverkas i mötet med andra. Gunlög har stor erfarenhet av att möta barn och dagbarnvårdare i familjedaghem.

VALBARA SEMINARIER 13.00–16.00

2A

Små barn berättar med kameran

Att låta barn dokumentera sin vardag med hjälp av foton säger mycket om hur de ser på sin tillvaro i familjedaghem. För de minsta som ännu inte utvecklat sitt talade språk blir bilderna ett sätt att uttrycka vad de tycker är viktigt. Metoden kräver lyhörda vuxna som i samarbete med de små fotograferna förmår förstå vad barnet låter oss se. I denna workshop visar Malene Karlsson, som utvecklat metoden just för familjedaghem, hur det går till. Flera konkreta exempel från familjedaghem i Sverige, Danmark och på Irland ges. Vi får ta del av förberedelser, bearbetning av materialet, barnens egna berättelser, dagbarnvårdarnas anteckningar och inte minst: den utveckling av verksamheten som kan bli resultatet. Metoden ger dagbarnvårdarna nya perspektiv som skapar grund för förändringar utifrån behov, önskemål och intressen som barnen förmedlar.

Malene Karlsson är fil. dr och familjedaghemsforskare. Hon har varit chefredaktör för tidningen Familjedaghem och har publicerat mängder av skrifter och artiklar i andra sammanhang. Hennes avhandling som kom 2002 har titeln *Perspektiv på familjedaghem*.

2B

Att leka sig in i språket och språka sig in i leken

Föreläsningen belyser det ömsesidiga förhållande som finns mellan barns lek och språkutveckling. Det är i lekens förtrollade värld som språket stimuleras, befästs och utvecklas – samtidigt som förmågan att förstå och göra sig förstådd är inträdesbiljett till leken. I leken övas allt det samspel som krävs för en fungerande kommunikation. Tidig språkstimulans handlar därför lika mycket om att skapa tid och möjligheter för leken som att i den vanliga vardagen bemöta barnen i aktivt nyfikna dialogiska samtal.

Barbro Bruce är leg. logoped, och arbetar som lektor i utbildningsvetenskap vid Malmö högskola, där hon utbildar specialpedagoger och speciallärare. Barbro disputerade 2007 på en avhandling om språk- och kommunikationsproblem hos barn. Just nu forskar hon på kopplingen mellan barns språk- och lekutveckling och specialpedagogiska frågor i samband med språk-, läs-, skriv- och kommunikationssvårigheter. Hon har erfarenhet av att leda språkutvecklande utbildningsinsatser för dagbarnvårdare, bland annat i Mölndal och Åkarp.

2C

Vad håller barnen på med när de håller på?

Pedagogisk dokumentation är i första hand ett förhållningssätt som bygger på vår vilja att nyfiket försöka förstå det barnen gör. Att undra istället för att konstatera. Själva dokumenterandet kan gå till på många sätt. Huvudsaken är ändå att vi vet vad vi ska ha materialet till, vad vi vill få reda på och att vi får tid att fundera över det vi finner ut. Självklart är barnen delaktiga medskapare i processen som inte har någonting med "uppvisning" av färdiga alster att göra. Det handlar förstas om utveckling av oss och verksamheten för barnens skull. I denna workshop får du såväl kunskap om hur det går till att dokumentera pedagogiskt liksom material och exempel att jobba med och diskutera.

Ulrika Dahl är förskollärare. 2008 blev hon pedagogista utbildad vid Reggio Emilia Institutet i Stockholm och arbetar sedan dess som utvecklare på Nygårdsenhetens förskolor med 15 avdelningar i Borlänge. Under hösten höll hon i en utbildning som involverade kommunens samtliga dagbarnvårdare.

KONFERENSANMÄLAN

Jag anmäler ____ deltagare till Leka, lära lyfta med avstamp i läroplanen 26 – 27 april 2012, Elite Hotel Marina Tower, Saltsjöqvarns Kaj 25, Nacka. Pris för konferensen inklusive kaffe för- och eftermiddagar samt lunch båda dagarna: 2990:- + moms per person. Önskar du någon form av specialkost ber vi dig specificera detta nedan.

Pris för konferens samt showen Dirty Dancing: 3 500:- + moms per person. Kontakta Fortbildning ab om kostnaden ska faktureras separat.

Kontaktperson: _____

Arbetsplats: _____ Titel: _____

Adress: _____

Postnr: _____ Postadress: _____

Tel: _____ Fax: _____

E-post: _____

Faktureringsadress (om annan än ovanst) _____

SEMINARIEVAL

Gör dina seminarieval genom att ange en bokstav för respektive tillfälle. Exempel: 2 B

Om fler än 4 deltagare: Bifoga namnen och seminarieval på ett separat papper.

Deltagare 1: _____ Titel: _____

E-post: _____ Specialkost: _____

Förutom de gemensamma storföreläsningarna väljer jag följande 2 seminarier:

Seminarieval 1 _____ 2 _____ Kvällsarrangemang

Deltagare 2: _____ Titel: _____

E-post: _____ Specialkost: _____

Förutom de gemensamma storföreläsningarna väljer jag följande 2 seminarier:

Seminarieval 1 _____ 2 _____ Kvällsarrangemang

Deltagare 3: _____ Titel: _____

E-post: _____ Specialkost: _____

Förutom de gemensamma storföreläsningarna väljer jag följande 2 seminarier:

Seminarieval 1 _____ 2 _____ Kvällsarrangemang

Deltagare 4: _____ Titel: _____

E-post: _____ Specialkost: _____

Förutom de gemensamma storföreläsningarna väljer jag följande 2 seminarier:

Seminarieval 1 _____ 2 _____ Kvällsarrangemang

Fortbildning ab

Box 22543 • 104 22 Stockholm • Tel: 08-54 54 53 33 • www.fortbild.se • info@fortbild.se

Fax: 08-54 54 53 49

B

Avsändare: Fortbildning ab, Box 22543, 104 22 Stockholm

ALLMÄN KONFERENSINFORMATION

Tid & plats: 26 – 27 april 2012.

Dag 1: 09:45 – 16:30. Dag 2: 09:00 – 16:00

Pris: 2990:- + moms per person. Kaffe och lunch ingår båda dagarna. 3500:- + moms är priset för er som vill gå på konferens och det valfria kvällsarrangemanget Dirty Dancing. Moms utgår med 25 % på konferenspriset och med 6 % på kvällsarrangemanget. Kontakta Fortbildning ab om kvällsarrangemanget ska vara på särskild faktura.

Betalning: sker mot faktura före aktuellt konferensdatum. Anmälan är bindande men inte personlig.

Bekräftelse, namnbrickor och övrig information skickas ut ca 14 dagar före konferensen. Ring om något är oklart.

Anmälan görs antingen på talongen i foldern, på telefon 08-54 54 53 30 (kundtjänst), fax 08-54 54 53 49, info@fortbild.se eller på vår hemsida: www.fortbild.se

Frågor besvaras av kundtjänst, Fortbildning ab på telefon 54 54 53 30 eller via e-post: info@fortbild.se

Hotell: Vi har avtal med Scandic Hotels och du får rabatt genom vårt avtal D35174614. Boka genom Scandic centralbokning: 08-517 517 00. För First Hotels, Best Western Hotels, Rica Hotels samt även den hotellkedja – Elite Hotels – med Elite Marina Tower där konferensen hålls, uppger ni avtal Fortbildning ab. Betalning sker direkt till hotellen. Prisläget kan variera, be alltid om lägsta pris.

Dirty Dancing

THE CLASSIC STORY ON STAGE
By ELEANOR BERGSTEIN

Det valfria kvällsarrangemanget

Dirty Dancing på scen är en unik upplevelse, sprängfylld av pulserande musik, passionerade romanser och sensationella dansnummer. Kärlekshistorien mellan Baby och Johnny har förfört miljontals biobesökare sedan premiären för snart 25 år sedan. Musiken med hitlåtar som *Time of my life*, *Hungry Eyes* och *Do you love me* belönades med en Oscar. Filmen blev Patrick Swayzes världsgenombrott på vita duken och som musikal på scen slår Dirty Dancing publikrekord vart den än kommer. När det tidlösa kärleksdramat kommer till Stockholm är det en påkostad föreställning på Chinateatern där kostymer, dekor, ljus och ljud är av Broadwayklass.

3.500:- + moms är priset för er som vill gå på konferens och det valfria kvällsarrangemanget Dirty Dancing. En biljett per konferensdeltagare.

Plats och tid: Torsdagen den 26 april
på China Teatern, Berzelii Park 9,
kl 19.30 – 22.30 inklusive paus.

FOTO: DAVID SCHEINMANN